

Post till dig 2/2008

Innehåll:

Aktuellt

Websters annorlunda berättelse

Dekorative kort som pynt

Precisionsköp i distansaffären

Gruppering av postlådor

Posten genom århundradena

Stämningsfulla tider

Fråga Posten!

Behändigt i Postens röda kuvert

Underlätta julbrådskan och skicka dina inrikes julhälsningar i god tid i det röda postningskuvertet i julens färg. Du kan lämna in det röda kuvertet på posten genast om du så vill. Korten postas till adressaterna före jul, fr.o.m. 8.12.

Det röda kuvertet ska lämnas in till Posten för transport senast 15.12. Varje julhälsning som läggs i kuvertet ska vara frankerad med ett julfrimärke med portot 0,60 euro. Kom också ihåg rätt adress och postnummer!

Postens röda kuvert delas ut till alla hushåll veckorna 46–47. Kuverten finns också att få på närmaste postkontor fr.o.m. vecka 48. Mängden kuvert är begränsad.

Skicka dina inrikes julhälsningar senast 15.12.

Ge liv åt frimärket – också på julen!

Du hinner ännu låta göra julfrimärken av dina egna fotografier. Framärken försedda med ditt eget fotografi kan du beställa på adressen www.posti.fi/svenska/kortochbrev/frimarken/peronligtfrimarke.html Beställ frimärken med ett fotografi som du själv tagit. Fäst ett frimärke i hörnet på ett julkort och skicka kortet till släkt och vänner! Handla snabbt – beställ dina frimärken senast 7.12 så hinner du skicka korten i tid. Sista inlämningsdag för 1 klass julkort är 19.12.

De personliga frimärkena är självhäftande 1 klass fixvärdemärken, vilket innebär att deras värde består, även om portot ändras. Ett ark innehåller 20 frimärken. Du kan låta göra ett ark av ett fotografi eller av två olika fotografier. I det senare fallet kommer arket att innehålla 10 frimärken av vardera fotografiet. Personliga frimärken kan du också beställa i häften som innehåller 8 frimärken.

Minimibeställningsmängden är tre häften. Ett personligt frimärke kostar såväl på ark som i häfte 1,40 euro per stycke.

Kom in och köp frimärken

Julens frimärken kom till försäljning i början av november. Nu är det dags att handla frimärken färdigt för julhälsningarna. Förutom på postkontoren finns julfrimärken att köpa i R-kioskerna, Tiimari, Stockmann, Sokos, Suomalainen kirjakauppa, Info, KIPA, Kirjatori och de övriga bokhandlarna, K-Citymarket, Prisma, Euromarket, Anttila samt många dagligvaruaffärer, presentbutiker, kiosker och sjukhuskiosker. Du känner igen försäljningsställena för frimärken på följande dekal.

Från och med 17 november ända fram till 15 december säljer även postutdelarna julfrimärken. Av postutdelarna kan man köpa frimärken arkvis. Ett ark omfattar 20

julfrimärken och kostar 12 euro. Det är bäst att reservera jämna pengar eftersom utdelarna inte har någon växelkassa.

Du hinner ännu beställa frimärken också över webben. Knappa in din beställning på adressen www.posti.fi/postimerkki senast 7 december, så får du dina frimärken i tid före den sista inlämningsdagen för julkort frankerade med 0,60 euros frimärke, som är 15 december.

Du kan köpa julfrimärken också av postutdelaren!

Spara tid med Hempaket

Då du skickar dina julklappar i Postens Hempaket, sparar du tid både åt dig själv och adressaten i julbrådskan. Du kan välja bland alla förpackningslådor, påsar eller styva kuvert med eller utan julmönster som finns i postens sortiment och lägga din gåva i den förpackning du valt. Enkelt och snabbt!

Skriv rätt adressuppgifter på paketet, så levererar Posten din gåva ända fram till adressatens dörr – och inte när som helst, utan vid exakt den tidpunkt som passar adressaten bäst. Medan paketet fortfarande är på väg, tar Posten kontakt med adressaten och kommer överens om den lämpligaste tidpunkten för leverans, när som helst på vardagar mellan klockan 9 och 21.

Priset för ett Hempaket inklusive transport och förpackning är 15,20 euro, oberoende av vilken förpackning du väljer eller till vilken adress i Finland du skickar ditt paket. Den sista inlämningsdagen för Hempaket är torsdag 18 december, om du vill att din gåva når adressaten före jul.

De sista inlämningsdagarna för såväl Hempaket som övriga paket under jultiden hittar du på sidorna 41–42.

Postens telefontjänst 0200 27100 (lna/msa) öppen må–fr kl. 8–20, lö kl. 9–14.

I december dessutom under följande veckoslut, 13–14.12 och 20–21.12 lö kl. 9–16 och sö kl. 12–16.

Postens egna butiker har öppet i december även under följande veckoslut, 13–14.12 och 20–21.12, lördagar kl. 10–16 och söndagar kl. 12–16.

Nallebjörnar och ringlekar

Årets julfrimärken som har designats av Julia Vuori föreställer skogens sympatiska djur som firar jul tillsammans. På julfrimärket med portot 0,60 euro har en stor och en liten nallebjörn hand i hand begett sig ut i skymningen på julgransjakt. På första klass frimärket har granen redan burits in, och runt den dansar ett muntert kompisgäng bestående av ekorrar, igelkottar och harar.

I början av november samtidigt som julfrimärkena utgavs också ett nytt, delvis transparent första klass frimärke, Frostnatt, som har formgivits av Niina Rintala. Frammärkets figur som föreställer en snöflinga har tryckts på ett filmliknande material, som nu används för första gången på ett frimärke.

Tips: Det delvis transparenta frimärket Frostnatt är speciellt till sin fördel på ett färggrant kuvert!

Sänd iväg julhälsningarna i tid!

Då julen närmar sig skapar julkorten som dimper ner i postlådan julstämning. Avsändandet och mottagandet av julkort skapar en förtrollad stämning, som får oss att minnas människor, händelser och framkallar vackra minnen.

Om du vill att julhälsningarna kommer fram i tid före jul, måste du också posta dem i tid. Även om julgubben ännu sliter på julaftonskvällen, firar postutdelarna jul då, precis som största delen av finländarna.

Julkort inom landet hinner fram i tid, om du förser dem med ett 0,60 euros frimärke och skickar dem senast 15.12. Efter detta datum måste julhälsningen frankeras med ett första klass frimärke med portot 0,80 euro. Om man vill att ett första klass kort ska nå adressaten före jul, ska kortet postas senast fredag 19 december.

Det brådskar redan med julkort som ska sändas utomlands. Till de nordiska länderna kan man skicka julhälsningar ännu i mitten av december, men det börjar snart bli bråttom att få iväg julkort till Europa och ännu längre bort. De sista inlämningsdagarna hittar du på sidorna 41–42 i denna tidning.

Websters annorlunda berättelse

Text Sari Lapinleimu

Det var en gång en filmproducent som beslöt sig för att börja bekämpa klimatförändringen. Han lade sin familj på en ett år lång oljediet, fattade kameran och gjorde en dokumentär av projektet. Nu pratar hela Finland om filmen, dess producent och klimatförändringen.

Så här börjar det: fyrtioårige John Webster promenerar på den ö i Pellinge där han har sin stuga och märker att klimatuppvärmningen på ett oroväckande sätt har börjat påverka öns sårbara växter. Vi skriver våren 2005 – året då dokumentärfilmen *Ingredienser för en katastrof*, som haft premiär i höst, får sin början.

– Innan de där upptäckterna var jag inte särskilt miljömedveten, tvärt om. Med min livsstil hade jag bränt fossila bränslen för flera personer, berättar filmens regissör, fotograf och huvudperson Webster.

– Först när temat berörde mig själv, när jag såg förändringarna i min närmiljö, beslöt jag göra något åt saken. Och det jag gjorde blev en dokumentär om ett oljefritt år för vår esbofamilj på fyra personer, dvs. min hustru Anu och jag samt våra pojkar Samuel och Benjamin.

Samma historia har Webster berättat i flera medier och på många evenemang under de senaste två månaderna.

– Publiciteten har kommit snabbt och den har varit överraskande riklig. Jag skulle gärna föreställa mig att publiciteten beror på att filmen är så utomordentligt bra, men den största orsaken torde ligga i samhällsförhållandena och att finländarna verkligen är oroade. Förvisso presenteras ett stort och skrämmande fenomen i filmen med humor, på ett mänskligt sätt, och är kanske därför lättare att ta till sig än expertutlåtanden, funderar Webster.

Rationella lösningar och överdrifter

Dokumentären *Ingredienser för en katastrof* filmades från hösten 2005 till hösten 2006. Webster hävdar att filmen är spontan och sann från början till slut. Inget är planerat i förväg och inte en enda scen är skådespel. Tittarna får följa med – ibland också pinsamt nära – hur Webster presenterar idén för sin fru och hur hon reagerar; hur oljedieten börjar genomföras; hur familjefadern till slut tappar kontrollen och hur detta märks i parets relation. Vissa lösningar är förvisso rimliga och mycket verkningsfulla. Familjen byter flyget mot tåget och den egna bilen mot offentliga kommunikationer, cykel eller apostlahästarna. (Bilen återkommer dock senare i filmen, men går då på rybsdiesel och används mindre). November månads snöblandade regn övervinns med rätt klädsel och den långsammare takten öppnar helt nya perspektiv.

– Jag hade aldrig kunnat föreställa mig att det kunde vara så roligt att stå på en hållplats i snöblandat regn. Att sitta i bussen med barnen visade sig också vara verklig kvalitetstid: när du inte behöver koncentrera dig på annat, t.ex. bilkörningen, hinner du komma in i barnens historier på ett helt annat sätt, påpekar Webster. Måttlighet är dock inte nog för en världsförbättrare som brinner för sin sak. Båtmotorn får vila när far ror sin familj de åtta kilometrarna till ön där sommarstugan finns. Mat, leksaker, toapapper, schampo... allt ska vara fritt från plast – som ju i praktiken hela världen är förpackad i. Familjen Webster lyckas hitta ett schampo som inte är plastinpackat, men inte tandkräm. Då framställer familjefadern själv en tandkräm på salt och soda!

Tillbaka till ett annorlunda liv

Hösten 2008 ger filmproducenten John Webster ett uppenbart mer balanserat intryck än två år tidigare.

– Man kan inte ständigt vara på alerten och petnoga. Jag har insett var man kan göra de stora besparingarna och koncentrerar mig på dem, medger han.

Många tillvägagångssätt som familjen lade sig till med under dokumentären har blivit bestående: flyget bojkottas fortfarande (undantaget Helsingfors–Stockholm), tåget och andra allmänna kommunikationer används flitigt. Tandkrämen har däremot kommit tillbaka, likaså vissa plastförpackningar. Även en bil som går på dieselbränsle har man nödgats ta till nåder, eftersom

”framställningen av biobränsle genom lagstiftning har gjorts i det närmaste omöjlig för bönderna”. Och eftersom familjens hittills viktigaste gemensamma projekt, byggandet av ett eget ekohus i Esbo – nära järnvägen, service och skolor, pågår som bäst. Planeringen av ekohuset inleddes våren 2006, i mitten av oljedietåret, och det är meningen att det ska stå klart före julen. Trots att samtliga lösningar från placering till de material som används och från uppvärmning till rumsdisposition är så ekologiska som möjligt, ligger även ett ekonomiskt perspektiv bakom besluten.

– Bygget är något dyrare än ett konventionellt hus men pengarna får man tillbaka i form av lägre energiförbrukning. Därtill bevarar ett ekohus sitt värde bättre än en energislukare: priserna på fossila bränslen kommer att fortsätta att stiga, säger Webster.

Världen förändras

Filmen satte ett outplånligt spår i familjen Websters liv, men inte heller världen omkring är oförändrad.

– Information, allmänt kunnande och godkännande samt hjälpmedel av typen webbräknare finns det mer av nu, är dokumentärfilmarens bedömning. John Webster säger att maten har blivit ett nytt samtalsämne under de två senaste åren. Om matens utsläppseffekter talades inte mycket vid tiden för filminspelningen.

– Också vi har börjat ägna vår kost och våra val mer uppmärksamhet: vi gynnar närproducerat, vi är mer återhållsamma med nötkött och vi bläddrar flitigt i vegetariska kokböcker. Vi har dock tvingats inse att det är ofantligt svårt att försöka bilda sig en uppfattning om matens utsläppseffekter.

Produkternas pris ser man ju nog, men inte hur mycket de kostar för miljön och framtiden. Webster hoppas att ingenjörerna tar fram nya mätare och att beslutsfattarna visar verklig vilja: en produkts ekologiska värde borde framgå av förpackningen och det mest ekologiska alternativet borde också vara det enklaste och billigaste.

Lite gör inget. Kanske har vi här temat till John Websters nästa dokumentär.

Biodokumentären Ingredienser för en katastrof, som har väckt diskussion i höst, ges ut på dvd 5.12.

Websters tips för den som planerar en utsläppsdiät

1. Ta reda på vilka de största bovorna är. Fundera över vad i ditt liv som ger upphov till de största utsläppen så att du inte förlorar dig i detaljer. Dra nytta av internet. Där hittar du information och massor av praktiska räknare.
 2. Gör upp en plan. Planen behöver inte vara fullständig och målen inte skyhögt ställda. En utsläppsminskning på tio, tjugo procent är en god början.
 3. Börja med de stora linjerna. Om du flyger och bilar mycket, byt till tåg och annan kollektivtrafik – du sänker märkbart dina utsläpp.
 4. Fortsätt med lätta saker. Använd grön el, byt ut glödlampor mot energisparlampor, sänk rumstemperaturen med en grad, sortera avfallet... Satsa på saker som inte kräver orimliga insatser.
 5. Planera ditt liv utifrån ett utsläppsperspektiv. Om du söker ett nytt hem, försök hitta ett som ligger nära kollektivtrafik, tjänster och (vid behov) daghem och/eller skolor. Favorisera fritidsintressen som finns i ditt närområde, som du inte behöver bil för att ta dig till.
 6. Kom ihåg realiteterna. Om vi agerar snabbt kostar en dämpning av klimatförändringen endast en procent av vår bruttonationalprodukt (cirka 300 €/år/finländare). Om vi dröjer, rasar världens bruttonationalprodukt med 20 procent. Detta om något påverkar förutom våra, även våra barns liv!
 7. Glöm grannarna. Undersökningar visar att 80 procent av finländarna vore beredda att göra något för att dämpa klimatförändringen – om även grannen gjorde något. Vänta inte på att grannen ska vakna, utan börja med dig själv.
-

Stora & små gärningar

Inom Itella har miljöansvar haft en central roll redan i tjugo års tid. De första konkreta stegen togs redan i början av 1990-talet genom Elcat-elbilarna. Några år senare godkändes en politik för bolagets miljöansvar och en miljökalkyl infördes med vars hjälp företagets miljöpåverkan och miljömål följs upp.

För närvarande är Itellas andel av Finlands koldioxidutsläpp cirka 0,2 procent. Två tredjedelar härrör från fordonens bränsleförbrukning, en tredjedel från fastigheternas elförbrukning. Flygets andel utgör cirka en procent.

– Vi har förbundit oss att minska våra utsläpp minst i enlighet med de internationella avtalen, trots att de åtminstone inte ännu är förpliktigande för branschen, berättar Hanna Kaustia som är ansvarig utvecklingschef för miljön.

Miljöansvar som en del av hållbar utveckling är viktigt både som gott företagsmedborgarskap och därför att kunderna kräver det. Miljöansvar erbjuder även möjligheter till kostnadsbesparingar: när verksamhetens miljöeffekter i hög grad är bundna till fordonens bränsleförbrukning och fastigheternas energiförbrukning, innebär en nedskärning av dessa kostnader i allmänhet också lägre kostnader.

Chaufförerna spelar en avgörande roll

Itella var en föregångare i användningen av fordon med alternativa drivmedel och började redan på 1990-talet experimentera med elbilar.

– För närvarande testas elmopeder i utdelningen på många orter. Förra året testade vi som första transportföretag i Finland biodieselbilar, berättar Kaustia.

Fordonen syns i gatubilden och är därför lätta att uppfatta som miljögärningar. Merparten av arbetet för att minimera bränsleförbrukningen görs dock inne i bolaget, utan insyn för allmänheten.

– Körutruterna planeras effektivt med hjälp av modern teknik och förarna deltar i utbildning i ekonomiskt körsätt. Riktningen är densamma även på en mindre officiell nivå: Itella har startat en tävling för reducering av bränsleförbrukningen, som är avsedd för bolagets samtliga förare.

Även tjänstebilar och arbetsresor har blivit föremål för kritisk granskning.

– Gränsen för tjänstebilars koldioxidutsläpp har fastställts till 190 g/km och om utsläppen stannar under 130 gram, deltar arbetsgivaren i månadsavgiften. Utsläppen från flygresor har man fått bukt med genom videokonferenser: utrustning för dessa konferenser har monterats på många verksamhetsställen i Europa, konstaterar utvecklingschefen.

Fastigheter och logistik under lupp

Elförbrukningen i Itellas fastigheter följs upp noggrant enligt Kaustia; för de funktioners del som finns i Finland sköts denna uppföljning i hög grad automatiskt. Genom uppföljning och kvalitetsrevisioner har energiförbrukningen också kunnat minskas.

Som den viktigaste insatsen för affärsområdet Logistics nämner utvecklingschefen ISO 14001-certifieringen av miljösystemet – först i servicelagren och sedan i hela verksamheten.

– Certifieringen är viktig särskilt för företagskunder: den är ett konkret bevis på att vi beaktar miljöärenden och kontinuerligt fortsätter att utveckla dessa frågor. Om miljöansvar vittnar även transportbranschens energieffektivitetsavtal, som Itella undertecknar i slutet av november. Detta avtal ställer krav på såväl Itellas egen som underleverantörernas förbrukning.

Parallellt med linjedragningarna och avtalen på bolagsnivå sker också många mindre ekogärningar. Medarbetarna är alerta och aktiva: idéerna flödar, och man är inte rädd att omsätta dem i praktiken.

– I somras ordnades en miljöinitiativtävling för Itellas personal som resulterade i över 80 utvecklingsidéer från olika håll inom organisationen, och exempelvis affärsgruppen Information har lämnat in en ansökan om Green Office-status till WWF. Systemet syftar till en lägre miljöbelastning och lägre material- och energikostnader via vardagliga ekogärningar. Människorna har deltagit i projektet med entusiasm.

Dekorativa kort som pynt

Text SUSANNA KALLAMA

Redaktören för programmet T.i.l.a. Hanna Sumari älskar julkort. Släkt, vänner och bekanta får ett kort av henne, och ibland också fler än ett för att pigga upp den mörka årstiden. Hanna hittar på kreativa sätt att använda julkort som hon fått till jul, även efter helgen.

Redaktör Hanna Sumari skickar varje jul med säkerhet över 100 julkort.

– Julkortet är ett ljuvligt sätt att förbereda sig på julen. I Finland är tiden inför julen så mörk och dyster att åtminstone jag längtar efter glada saker. Ett grant julkort bredvid högen med räkningar får en alltid att le. Och jag har inte ännu träffat någon som skulle lämna julkortet olästa!

Julpost varje dag

Hanna för inte sina julkort till posten i en stor hög, utan börjar skicka julpost i november fram till julveckan småningom, alltid då det känns rätt.

– I själva verket köper jag julkort året om. Då jag ser ett kort som gör intryck på mig, köper jag det.

Hannas favoritmotiv är julgranar och snögubbar.

– Julgranen utstrålar stämning och snögubben förmedlar gott humör. De vackraste korten har ett stänk av överklighet och ett sagans skimmer över sig.

Ibland hittar Hanna ett kort som passar speciellt bra för en viss person. Då får Hannas vän också det kortet, fastän hon redan skulle ha hunnit skicka iväg ett annat kort till vännen.

Kortens berättelser sparas

Hanna Sumari vet att hemmet småningom svämmar över av saker, om man inte näns kasta bort någonting, men trots det har julkort som berört henne en speciell plats i hennes hem.

– Jag har en stor byrå full av kort som väntar på avsändning och kort som jag själv fått. Det är helt enkelt så svårt att kasta bort ett vackert kort och varje kort innebär ett minne.

Med tiden blir de sparade korten mer värdefulla.

– Min mamma gav mig just ett knippe julkort, som vi har fått som barn. Berättelserna på dem är redan skatter.

Ett tips om återanvändning av julkort har Hanna fått av en vän.

– Min vän sparar alla julkort som hon fått av sina barn och också andra särskilt stämningsfulla julkort.

Hon ramar in korten och sparar dem, berättar Hanna.

I början av december börjar det småningom dyka upp små korttavlor på olika ställen. I tamburen, på nattduksbordet, i badrummet och snart sprids julstämningen i hela hemmet.

– Seden fungerar litet som en julkalender, varje dag öppnar sig ett nytt julminne.

– Julkortet får ett nytt liv också som en del av julpysslet. Av korten kan man t.ex. skapa en personlig krans. Julkort fungerar även ypperligt som bokmärke. Självt har jag korten till hands då jag läser en julklappsbok och det är behändigt att lägga in kortet som ett bokmärke, då man gör en paus i läsandet.

Grandekorationer av gamla julkort

Tillbehör

Gamla vackra julkort

(Papp att använda som mall)

Färgad kartong med levande yta

Papperslim

Metalltråd

Pärlor

Smal silkestråd

Sax

Penna

Trimsax för att klippa av metalltråden

(tång för att böja metalltråden)

Klipp först ut en hjärtformad mall av papp. Rita ett hjärta i passande storlek på pappbiten. Pappen får du behändigt genom att återanvända textdelen av ett tudelat kort. Vik pappen dubbelt mitt på hjärtat och klipp ut hjärtat vackert. (Du behöver ingen mall, om du har en pepparkaksform i lämplig storlek i ditt kök)

Lägg mallen över ett vackert postkort och sök ut det ställe på bilden som passar bäst att ramas in av hjärtat. Rita med hjälp av mallen upp ett hjärta på kortet och klipp ut hjärtat längs med linjerna.

Klipp ut ett hjärta i färgad kartong som är ca 0,5–1 cm större än kortets hjärta.

Ta en ca 15 cm lång bit av metalltråden. Trä en stor och en liten kristallpärla av plast (eller en pärla av trä) på tråden. Gör en liten ögla i metalltrådens andra ända, så att pärlorna inte trillar av.

Placera metalltråden mitt på hjärtat som du klippt ut i färgad kartong, på så sätt att den lilla pärlan är ovanför hjärtat och den stora pärlan under hjärtat. Bred ut papperslim på kortets hjärta och fäst det mitt på kartonghjärtat. Metalltråden löper mellan de båda hjärtana, i deras mittparti. Böj övre ändan av metalltråden till en krok att hänga upp dekorationen med.

Gör en liten rosett av det smala bandet ovanför hjärtat och häng dekorationen i granen.

Många recept på julkort

I sin vanligaste form är ett julkort ett postkort med julmotiv, med en handskriven julhälsning. På kortet fäster man ett frimärke. Postens serviceurval omfattar emellertid även många andra sätt att skicka ett kort med ett personligt budskap i anslutning till julen. Bekanta dig med alternativen och välj ut det som passar dig bäst.

Traditionellt kort

Ett julkort i kuvert eller utan kuvert kräver beroende på avsändningsdatum antingen ett frimärke med portot 0,60 euro eller ett första klass frimärke med portot 0,80 euro. Posten ger även i år ut ett särskilt julfrimärke, som är designat för julkort, men också andra frimärken duger.

Då du skickar ett julkort senast 15 december är ett julfrimärke med portot 0,60 euro tillräckligt. På så sätt försäkras du dig också om att kortet säkert hinner fram i tid till jul.

Julkort kan på samma sätt som andra kort också lämnas in på posten efter den 15 december. Då ska de frankeras med ett första klass frimärke. Korten transporteras i regel till adressaten följande arbetsdag.

Du hittar alla avsändningsdatum för julposten på tidningens sidorna 41–42.

Vita kortet

Denna höst dök det upp ett nytt s.k. Vitt kort på postkontoren. Kortet saknar bild, och ger därmed avsändaren fria händer att rita eller pyssla ett kort som lämpar sig för situationen. Kortets pris är 1,20 euro och inkluderar porto till alla länder. Ett separat frimärke behövs inte.

Tips: Ha alltid ett lager av några vita kort hemma. Av dem kan du på ett behändigt sätt framställa ett lämpligt och känslösamt kort för vilken situation som helst som kan uppstå: olika slags bemarkelsedagar och lyckönskningar.

Ett äkta kort med mobilen

Postutdelaren bär ut ett äkta kort av papper till adressaten, också då du själv har skickat kortet utan besvär med mobilen. Så här går det till: ladda ned Postens avgiftsfria applikation för Mobilpostkort i

din mobil. Du får den genom att skicka följande sms LATAA MKORTTI till nummer 18252. Du får ett svarsmeddelande med en laddningslänk, genom vilken du installerar applikationen i din telefon. Därefter skriver du med din mobil adressatens adressuppgifter och din egen, högst 160 tecken långa hälsning. Kortets motiv kan du välja ut bland dina egna samlingar eller använda något av de många färdiga kortalternativ som finns i tjänsten. Skicka iväg ditt budskap och adressaten får ett äkta kort i pappersform med posten!

Ett mobilpostkort kostar 1,90 euro och portot är betalt till alla länder i världen. Kortens pris debiteras på din telefonräkning.

Behändigt över webben

Ett äkta kort i pappersform kan också skickas från Postens webbplats. Surfa till adressen www.posti.fi/epostikortti och följ instruktionerna.

Du kan välja motiv för kortet bland färdiga bildmotiv. Det finns till exempel ca 20 stycken färdiga bilder med julmotiv i tjänsten.

Förutom bild kan du också välja storlek för ditt kort. Alternativen är ett postkort i storlek A6 eller ett dubbelt kort i storlek A5 eller A4. Priserna för ePostkort varierar mellan 1,50 och 2,70 euro. Korten kan betalas via nätbanken. Ett ePostkort inkluderar porto till alla länder.

Ett Mobilpostkort och ett ePostkort når adressaten före jul, då de beställs fredag 19 december före klockan 14.

Precisionsköp i distansaffären

Text Jussi Pääkkönen

Enligt Itellas undersökning Voiko verkossa shoppailla (Kan man shoppa på webben) är den typiska distansköparen en ca fyrtioårig kvinna – men hur bra är finländska män på att webbshoppa? Vi pratade med tre män från norra Finland och fick svar på vår fråga: Män är vana vid att göra inköp över webben och gör det smidigt.

Då män handlar på nätet är de bl.a. ute efter bil- eller motorcykeldelar, elektronik, jakt- och fiskeredskap samt sportredskap. Ju mer hängivet personen ägnar sig åt sin hobby, desto säkrare är det att handelsforumet finns utanför Finlands gränser.

Att köpa varor på distans från utlandet är enligt de män vi intervjuade enkelt. Med hjälpliga språkkunskaper, genom att använda sunt förnuft och genom att fråga andra som har gjort anskaffningar på detta sätt är det lika lätt att handla på webben som att gå till mataffären. Männerna berättar också att priserna är lägre än i inhemska specialaffärer. Och då man har kostnaderna under kontroll är det lättare att motivera därhemma, varför det var nödvändigt att inhandla fyra spön och sex dragvindor!

Ett golfset från USA till Uleåborg på en vecka

Jussi Tolonen från Uleåborg var för ett år sedan tvungen att gå över till lugnare idrottgrenar. Han skadade sin fot i en fotbollsmatch och beslöt efter att ha haltat omkring en tid att pröva på golf. Snart var det dags att skaffa sig egen spelutrustning. Den erfarna webbköparen surfade en stund och valde sedan att beställa sin utrustning från USA. Därifrån härstammar bl.a. klubborna av järn och trätrean. Då flickvännen gjorde Tolonen sällskap på greenen beställde han ett helt golfset till henne från USA.

– Utrustningen kostar ungefär lika mycket i dollar som här i euro, inklusive tull och moms. Jag har sparat hundratals euro, berättar Tolonen.

Varorna har kommit till Uleåborg på ca en vecka, antingen förtullade ända hem eller till tullen, varifrån man får med sig sitt paket när man betalt avgifterna.

– Endast ett missförstånd har skett: en av beställningarna kom fram i dubbel uppsättning. De extra klubborna hade varit förmånliga, men i ärlighetens namn returnerade jag försändelsen, säger Tolonen med ett skratt.

Han berättar att han också har köpt elektronik över webben. Då han inte hittade någon DVD-spelare som föll honom i smaken i Uleåborg, beställde Tolonen den från Tyskland. Därifrån kommer också en litet mer speciell fjärrkontroll. Apparaterna kom hem via posten utan problem.

Tolonen är alltid mycket noggrann då han bläddrar igenom sidorna på utländska webbhandelsplatser. Webbplatsens yttre framtoning och kontaktuppgifter berättar mycket. Om någonting verkar misstänkt, ska man inte beställa någonting. Det är bäst att byta affär också om priserna är hälften så billiga som hos andra. Då är varorna inte äkta.

– Då man beställer varor från utlandet ska man veta exakt vad man är ute efter. Om man behöver hjälp med att välja ut t.ex. golfutrustning, är det klokare att köpa utrustningen i Finland genom att anlita en försäljare, påminner Tolonen.

Stora fiskevatten utomlands

För hobbyfiskaren är det roligt att tillbringa tid framför redskapshyllorna i inhemska affärer, men via nätet hittar man de verkligt stora fiskevattnen. De utländska webbplatserna som erbjuder fiskeredskap svämmar över av produkter. Alla produkter har man inte ens hört om i Finland.

– Även priset är i sin ordning, säger Heikki Ryttilä från Oulunsalo.

Han har blivit biten av flugfiske och berättar att han under ett par års tid har beställt vadarbyxor, spön, dragvindor och flugbindningstillbehör från såväl USA som Tyskland. Inköpen betalas på förhand med

kreditkort, och de kommer beroende på avgångslandet antingen till tullen eller till posten. Ryttilä har betalat genom PayPal-betalningssystemet och har inte haft någon anledning att klaga.

– Från Europa får man hem varorna på under en vecka, medan man kan bli tvungen att vänta på en försändelse från USA i flera veckor. I USA är fiskeredskapsmarknaden verkligen stor och det finns många webbadresser. Webbplatserna är tydliga, och man behöver inte kunna så väldigt mycket engelska för att klara av att beställa varor, säger Ryttilä.

Bland fiskarna finns det mycket tyst information om tillförlitligheten hos webbplatserna och leveranserna. Den informationen håller man inte inne med på samma sätt som man gör med goda fångstplatser.

– I webbforum med fiske som tema diskuteras teman som dessa hela tiden. Det lönar sig att fråga om någon har erfarenhet av någon särskild webbplats där. Enligt min åsikt är garantifrågorna de enda nackdelarna. Och man är tvungen att sköta returneringarna själv, vilket kan vara en arbetskrävande process, tror Ryttilä.

Fynd för motorister

Veikko Härkönen från Kempele susar fram på sin internationella motorcykel: hans japanska Kawasaki har fått reservdelar och trimningsdelar från Tyskland, Frankrike och USA.

– Prova med eBay som webbadress och Kawasaki ZZR som sökord. Sortimentet omfattar allt mellan himmel och jord och vanligtvis till ett förmånligare pris än man skulle betala i Finland. Allt finns inte heller till salu här, berättar Härkönen.

Härkönen har gjort inköp över webben i ett par års tid. Allt har löpt smidigt och varorna har levererats till närmaste postkontor eller ända hem ungefär på en vecka. Sina inköp betalar Härkönen via betalssystemet PayPal.

– eBay samlar in respons på de affärer som gjorts på webbplatsen. Om varuleverantören har fått positiv respons, vågar man nog beställa varor därifrån, säger han.

Som motorintresserad vet Härkönen att man har gjort verkliga fynd över webben. Ett speciellt glädjande köp gjorde t.ex. den motorcykelägare som köpte ett tändningslås till sitt åkdon för 57 euro från Tyskland. I Finland kostar samma reservdel i original 270 euro.

– Man kan göra överraskande fynd på nätet. För en tid sedan sökte vi efter en vattenpump till en litet äldre bil, en Chevrolet av årsmodell 1937. Ingen hade en sådan pump här, men i Förenta Staterna packade de ned reservdelen och skickade den till Uleåborg, berättar Härkönen.

Då man beställer varor från USA ska man vara särskilt observant på en sak. Härkönen känner till ett fall, där redan köpta och betalda jaktredskap har blivit kvar på andra sidan Atlanten. Kunden fick pengarna tillbaka, men efter stor möda.

– I leveransvillkoren måste det stå "worldwide", världsomfattande. Det finns webbaffärer i USA som inte skickar varor längre bort än till Kanada, tipsar Veikko Härkönen.

Det går att göra distansköp i utländska webbaffärer också med hjälpliga språkkunskaper. Vi samlade in några exempel på de distansaffärer som de intervjuade har använt med målsättningen att jämföra webbplatsernas layout och shoppingsmidigheten.

	kingfisherflyshop.com	pdamods.com	elektroshopwagner.de
VAD	Fiskeredskap från USA	Elektronik från England	Elektronik och hushållsmaskiner från Tyskland
SPRÅK	Engelska	Engelska	Tyska
FUNGERAR ADRESSEN	Öppnar sig lätt, behändig att använda	Verkligt långsam	Ganska långsam

UTSEENDE	Tydligt, tillförlitligt, mångsidigt	Rörigt	Rörigt, men tillförlitligt
PRISER	Tydligt framme	Tydligt framme, sedan man hittat produkten	Tydligt framme
ATT BESTÄLLA	Enkelt	Enkelt, men långsamt	Långsamt

Tydliga kontaktuppgifter och sidornas layout berättar mycket. Om någonting verkar misstänkt, ska man inte beställa någonting.

På webben finns det produkter, som man inte annars skulle hitta i norra Finland.

Bildtexter:

Heikki Ryttilä lockades till webbens utländska fiskevatten av utbudet.

– Även priserna på produkterna var lämpliga, säger Ryttilä som är halvproffs på flugfiske och poserar invid sin webbfångst,

Veikko Härkönen har beställt reservdelar till sin Kawasaki från Tyskland, Frankrike och USA. Han har inte haft några problem med beställningarna. Varorna har levererats till närmaste postkontor eller ända till hemadressen på ungefär en vecka.

Prova de här!

Bilia inledde webbhandel

Bilia som är återförsäljare av Volvo och Renault i huvudstadsregionen har utökat sina tjänster med webbhandel. Nu är det lätt att få produkter fastän man bor litet längre bort. Sortimentet omfattar kringutrustning i anslutning till de märken som Bilia representerar och bilande, exempelvis navigatorer, kläder, väskor och presentartiklar.

I repertoaren ingår för tillfället ca 160 produkter och sortimentet breddas hela tiden. Ari Ventoniemi på Bilia berättar, att målsättningen är att inleda även försäljning av reservdelar över webben.

Det är behändigt att köpa produkter över nätet och produkterna levereras per post. Kunden kan välja att hämta sin beställning på posten eller att få den hemlevererad. <http://verkkokauppa.bilia.fi>

Däcken ända hem från Vannetukku

Webbhandeln Vannetukku.fi erbjuder ett behändigt sätt att skaffa sig nya däck och få dem levererade ända hem. Beställningen görs över internet och Posten levererar däcken hem till kunden. Endast de största partibeställningarna transporteras med Vannetukkus egna fordon.

– Kunderna har tyckt om att få sina leveranser ända hem, berättar bolagets verkställande direktör Jukka Heiskanen.

– De får också en uppföljningskod för Postens leveranser, genom vilken de kan följa med hur transporten framskrider.

Förutom däck omfattar webbaffärens sortiment fälgar, tuning-produkter, ventiler, däcktyngder och verktyg och Barzetta-textiler. Vannetukkus centrallager finns i Kouvola. www.vannetukku.fi

Övriga webbadresser för bilintresserade:

www.moottori.fi

www.nettiauto.com

www.tekniikanmaailma.fi

www.tuulilasi.fi

www.hs.fi/autot/vikasarja

www.biltema.fi

www.motonet.fi

de olika bilmärkenas egna adresser, däckaffärernas egna adresser.

Gruppering av postlådor

Text Pia Hyötynen

Småhusinvånaren kanske muttrar för sig själv när han eller hon traskar i snöslasket till postlådsgruppen. Då bör man ändå hålla i minnet att sträckan till lådgruppen är en ekogärning som möjliggör postutdelning fem dagar i veckan.

På småhusområden delas posten och morgontidningarna ut i en postlåda, som i allmänhet står i en grupp tillsammans med andra lådor. Detta har sina klara skäl.

– Placeringen av lådor i grupper ökar säkerheten för bostadsområdenas kunder: när lådorna står i en grupp behöver utdelningsfordonen inte korsa vägen, backa och stanna så många gånger.

Postutdelarnas arbete underlättas också, säger utvecklingschef Irina Armfelt från Itella.

Även miljön vinner på att lådorna står i grupp. Det bekräftas av den undersökning som VTT har gjort för Itella. Undersökningen visar att när avståndet mellan utdelningsbilens stopp fördubblas från exempelvis 50 meter till 100 meter minskar bränsleförbrukningen och koldioxidutsläppen med 13–14 %.

– Enhetliga lådgrupper skapar en snygg stads- och landskapsbild och rätt placerade postlådor eller lådgrupper stör inte gatu- eller vägunderhållet.

Genom placering och gruppering av lådorna försöker Posten tygla postutdelningens kostnader. Det är nödvändigt för att det ska vara möjligt att upprätthålla utdelning fem dagar i veckan även i framtiden.

Hur ska postlådan placeras?

På gatuområde och område för allmän väg i tätort placeras postlådan eller lådgruppen cirka 50–70 cm från trottoarkanten eller från vägrenens kant.

– I glesbygd ska postlådor eller lådgrupper placeras cirka 50–70 cm från vägrenens eller vägbreddningens yttre kant och ungefär 1 m från vägens kant. Postlådans öppning ska vara 100–120 cm från marken. Lådans eller lådgruppstativets stolpar bör grävas ned minst 40 cm och stödas ordentligt, sammanfattar Irina Armfelt.

Hurdan ska lådan vara?

– En bra postlåda betjänar sin ägare: den rymmer dagens tidningar, post och ibland även flera dagars försändelser. Välj en låda som är lättanvänd och funktionell i olika väderleksförhållanden.

Postutdelarens arbete underlättas då lådans lucka öppnas ordentligt, så att det är lätt att fälla in försändelserna. Lådans öppning får inte ha vassa kanter som utdelaren kan skada händerna på, poängterar Armfelt.

– Det finns ett stort antal postlådor av olika storlekar, former och färger på marknaden. Postlådor har tillverkats av trä, plast och stål. Postlådan kan köpas färdig eller så kan man snickra ihop den själv. Ett postlådsstativ kan vara exempelvis av metall eller trä och målat eller lasyrfärgat i en mörk kulör. Stativet ska ha 2–3 stolpar. Kommunen kan förutsätta att postlådorna i samma ställning är enhetliga. Kommunerna ger instruktioner och råd ifråga om utvecklandet av miljöbilden. De lokala el-, telefon- och fjärrvärmebolagen har avgiftsfria kartor som anger var kablarna och rör är dragna.

Mindre förtret genom information

I Lahtis grupperades utdelningsrutterna på flera bostadsområden på nytt senaste sommar. Hur har man grupperat och varför, servicechef Petri Salomaa på Posten?

– Genom grupperingen har utdelarnas arbets säkerhet och ergonomi förbättrats. En utdelare kan dela ut post till upp till flera hundra lådor i ett stadsområde under en dag. Nu lämnar man av fyra hushålls post på ett stopp. På gator med liten trafik är lådgrupperna också på samma sida av gatan. Utdelaren behöver inte gå av och an över gatan.

– På livligt trafikerade gator står lådorna i grupper om två på båda sidorna av gatan. Då delas posten först ut till ena sidan och på återvägen till andra sidan. Inte heller kunderna behöver korsa en livligt

trafikerad gata för att hämta sin post. Grupperingen har också lett till minskade utdelningskostnader och utsläpp.

– 4 200 hushålls postlådor är nu grupperade i 2–4 lådors grupper. Kundernas sträcka till postlådan har ökat med 10–15 meter.

Kunderna var inte glada över denna förlängning.

– När vi gick runt och berättade om grupperingen och anledningen till den lugnade människorna i allmänhet ned sig och godkände ändringen. Det var också viktigt för invånarna att veta att Itella grupperar lådorna lagenligt.

Projektet med gruppering av postlådor fortsätter i hela landet. Målet är att alla postlådor i tätorter är grupperade före utgången av 2010.

Ytterligare information:

www.posti.fi/svenska/posten-tilldintjanst/utdelning/placeringavpostlador.html

Plats för posten och säkerhet

Den förr så anonyma postlådan är i dag för allt fler en del av hemmet, som man vill satsa på. Förutom utseende krävs i dag att postlådorna är praktiska och säkra. De större, väderbeständiga och låsförsedda lådorna ökar i antal.

Företaget Bobicompany Oy har lanserat på marknaden en ny modell av postlåda, Bobi Grande. Lasse Lehtimäki, som ansvarar för företagets marknadsföring, berättar att finessen med modellen är en stor justerbar lucka som öppnas inåt.

– Den underlättar postutdelarens arbete och kunderna gläds åt att även stora försändelser, exempelvis tjocka tidningar och bokklubbars försändelser går in genom öppningen. Luckan kan justeras så att den öppnas 8 cm. Om man är borta länge kan man justera luckan så att den öppnas endast 1–2 cm så att objudna gäster inte kan sticka in handen.

I modellerna Grande har tömningsluckan en tätning som fullbordar exteriören och borgar för att posten hålls torr. Tömningsluckan som öppnas som en bricka underlättar när man hämtar posten.

Postlådan Bobi Grandes rekommenderade pris är 200 euro. Bobi-produkter säljs i Finland i välförsedda järn- och låsaffärer.

Ytterligare information:

www.bobi.com

Posten genom århundradena

Text MATTI VÄLIMÄKI

Postbonden gav sig iväg för första gången för exakt 370 år sedan. Världen och försändelserna har förändrats, men färden går vidare.

I början av 1600-talet hade Sverige tack vare krigsframgångarna utökat sitt landområde. Kontakterna med rikets östra delar skulle också skärpas. Riksfogden Bernhardt von Steenhausen fick i uppdrag att ordna med postutdelning och ett nätverk av postkontor i området.

Den 6 september 1638 kunde regeringen i ett brev till Finlands generalguvernör Per Brahe bekräfta att postrutten var ”i någorlunda ordning”. Samma dag infördes också den första posttaxan, och dagen ses som grundläggningsdag för den finländska postverksamheten.

Postmuseums nya utställning Berättelser skildrar vad som hände sedan. Tillsammans med museichefen Jari Karhu, som numera arbetar på Helsingfors stadsmuseum, plockar vi ut några etapper längs vägen.

6.9.1638

Håll er undan där posten drar fram!

En postbonde på 1600-talet hade det inte lätt. Han tvingades vandra långa sträckor längs smala gångstigar i uselt skick.

Och de mötande väjde inte alltid. I alla fall inte om postiljonen inte tutade i sitt posthorn av äkta mässing.

Vargarna lystrade inte ens till det kungliga signalhornet. De lydde bara posttjänstemannens långa spjut.

– Sedan måste man komma ihåg att inte stanna till för att utbyta nyheter ens med vänliga människor. Straffet för att ”pladdra” var fyra veckor på bröd och vatten, berättar Jari Karhu.

Jobbet som postbonde var trots allt eftertraktat, för det innebar en befrielse från flera andra plikter gentemot staten.

Det fanns gott om aspiranter till och med på Åland, som var Europas farligaste postrutt.

– Ålands hav tog hundratals postbönder, liksom höststormarna och de förrådiska isarna. Postförsändelserna klarade sig ofta i de här situationerna, eftersom de var förpackade i flytande ektunnor.

1860-talet

På 1860-talet hade Finland redan en längre tid varit en autonom del av det ryska riket och fått egen postadministration. De vandrande postbönderna hade fått lämna plats åt postiljoner som åkte gästgiveriskjuts och eskorterade postväskan från gästgiveri till gästgiveri.

Nätverket av postkontor började spridas från städerna och ut på landsbygden. De statliga ämbetena öppnade sina dörrar också för kvinnor: postfröken trädde fram i rampljuset.

En ny bekantskap var också järnhästen, som stänkade fram längs stålskenorna och öppnade helt nya möjligheter för postleveranserna. Men årtiondets mest omvälvande uppfinning var nog ändå folkskolan.

– Tidigare var det enbart ståndspersoner och makthavare som skrev brev. När läs- och skrivförmågan spred sig, blev brevskrivandet också något för allmogen.

Postutdelade tidningar började förutom på herrgårdar och i borgarhem också läsas i små backstugor och hyreskaserner. Nya tankar, bland annat om finskhet, började effektivt spridas runtom i landet.

1939–1944

”Min käre son, jag hörde på radion i en rapport från högkvarteret att striderna blir allt häftigare. Du är väl inte vid främsta linjen? Gud bevar Dig från de besvärligaste lägena” (Brev till fronten, Postmuseum)

--- ”Du, jag har två par yllebyxor nu. De här som du skickade är vackert grå”--- (Vykort från fronten, Postmuseum)

---”Roligt att höra från Er. För ni är ju tre nu. Toivo vore ett bra namn”--- (Brev från fronten, Postmuseum)

Under åren 1939–1944 kämpade landet för sin unga självständighet. Breven har nog knappast haft en lika stor betydelse i finländarnas historia som då.

Fältposten beräknades leverera minst 60–120 miljoner försändelser om året. För familjen där hemma innebar breven från fronten ofta helt konkret en skillnad mellan liv och död.

– Det sorgligaste var om postiljonen inte gjorde en avstickare till huset. Det betydde ofta att nästa budbärare var prästen.

1971

Är numret rätt, hittar posten lätt!

Ett landsomfattande postnummersystem togs i bruk i början av 1971. Samtidigt uppstod sorteringscentralerna. Postleveranserna blev nu allt effektivare och snabbare. Landet tog ännu ett betydande steg mot ett informationssamhälle.

Vid samma tidpunkt var postbilstrafiken som mest utbredd. Men de nya sorteringscentralerna innebar också en successiv nedtrappning av den traditionella postbilstrafiken, eftersom posten nu transporterades på natten och människorna reste på dagen. Trafiken utsattes också för stora utmaningar av tidens företeelser: flykten från landsbygden samt den ökade privatbilismen.

Postbilarna hade under årtiondena vid sidan av postförsändelser transporterat miljontals resenärer. De hade stor betydelse framför allt på landsbygden.

I Postmuseums samlingar ingår ett slående fotografi från 1940-talet, där en posttjänsteman i Kilpisjärvi tar emot en ko som kommit med postbilen.

På 1970-talet hade Posten gott om postkontor och kontoren hade också bankverksamhet. När bankverksamheten på postkontoren upphörde på 1990-talet minskade antalet postkontor märkbart.

2008

Under 1990- och 2000-talet har förändringarna skett rekordsnabbt. 2007 bytte Posten Finland namn till Itella. Bolaget förmedlar traditionella och elektroniska postförsändelser samt erbjuder logistiktjänster. De välbekanta posttjänsterna erbjuder Itella fortfarande under namnet Posten.

– Itella är ett internationellt företag och 25 procent av omsättningen kommer från utlandet. Vi har sedan årsskiftet verksamhet i hela 14 länder, rentav så långt bort som i Vladivostok, påpekar Jari Karhu.

Enligt honom är 2000-talets nyckelord elektroniskt och digitalt. Också miljötankandets betydelse betonas allt mer.

– Posten inledde redan på 1980-talet försök med elbilar. Nyligen samlade Itella in erfarenheter av biodiesel och man håller som bäst på att testa elmopeder.

Karhu påminner om att också de elektroniska försändelserna är miljövänliga.

– Till exempel ett elektroniskt brev, som skrivs ut centralt på Itella och sedan förmedlas till mottagaren, belastar miljön mycket mindre än ett traditionellt brev, som kräver flera transportmoment.

Men håller de traditionella breven och korten på att försvinna helt? Har vi snart nått en tid då papper och tryckfärg måste väja ut i vägrenen på kunskapens motorväg och lämna plats åt bitar?

– I framtiden kommer många människor säkert att vilja skicka och ta emot meddelanden som blir ett bestående minne. Man läser mycket tidningar och mängden reklam tycks bara öka.

– Jag tror att de olika kommunikationssätten kommer att leva vidare sida vid sida. De kompletterar varandra, poängterar Jari Karhu.

Ett ännu bättre Postmuseum

Ett av Finlands mest populära museer, Postmuseum, har förnyats och öppnades för allmänheten igen i början av september på den finländska postverksamhetens 370-årsdag.

Förutom den nya utställningen Berättelser arrangeras på Postmuseum olika temautställningar. Den första är Glädje i vardagen, som presenterar verk ur Itellas konstsamling. Verken är till större delen från 1980- och 1990-talet och visas nu för första gången för allmänheten. Man har tagit med verk av så många finländska konstnärer som möjligt. Utställningen är öppen fram till den 21 december 2008.

Postmuseum ligger på Stationsplatsen 5 H och har öppet måndag–fredag kl. 10–18 samt på lördagar och söndagar kl. 12–17.

I kronologisk ordning

1638

Den första posttaxan införs. Finlands postverk grundas.

1809

Finland blir en autonom del av Ryssland. Finland får egen postadministration.

1856

De första finländska frimärkena.

1860

Folkskoleväsendet. Nät av postkontor också på landsbygden. Postfröknar. De första järnvägarna.

1920

Postbilstrafiken startar. Flygpost.

1939–1944

Fältpost.

1970

Postnummer. Sorteringscentraler.

2000

Digitalteknik, miljötankandet ökar.

UTDELAREN GER POSTEN ETT ANSIKTE

Enligt en nyligen genomförd undersökning ser finländarna Posten som pålitlig, snabb och effektiv. Kunderna uppskattar också exempelvis Postens välbekänthet, finskhet och långa traditioner. Brevbärarna fick i undersökningen mycket bra respons. De berömdes som vänliga och tjänstvilliga. Tony Veevo, som delar ut post i Gardesstaden och Ulrikasborg i Helsingfors, är glad över responsen. – Man märker under postrundan att folk gärna kommer fram och pratar eller ber om råd. Det är förstås trevligt, och det sätter färg på dagen. Arbetsdagen kan förstås bli lite längre, men det gör inget. Veevos arbetsdag börjar klockan 6.15 på vardagarna. Cirka sex timmar går åt till att sortera posten och ett par timmar har avsatts för utdelningsrundan. Förutom kundkontaktarna är självständigheten och arbetskamraterna det roligaste med jobbet. Till de dåliga sidorna hör egentligen bara regn och snöblandat regn. Hur är det då med den traditionella brevbärfasan: arga hundar? – Jag är inte rädd för skällande hundar, men ett par gånger har jag hajat till för snälla och tysta vovvar. När jag ska stoppa ner posten genom luckan så är det någon som hjälper till och drar i andra änden. Det känns lite spöklikt, skrattar Tony Veevo.

Stämningsfulla tider

Text Paula Ristimäki och Susanna Haanpää

Under julen byter vi gåvor och skickar julhälsningar. Förutom att det är en vacker sed visar det också att vi bryr oss om varandra.

Med paketen och korten förmedlas genuina, äkta och varma känslor. Posten förmedlar dina julhälsningar – men har du noterat att du på posten och i vår webbutik också hittar fina presentartiklar? Vi har samlat idéer på gåvor och klappar som du behändigt kan skaffa på samma gång som du sköter andra postärenden.

Obs! Alla produkter finns i begränsad mängd.

Marimekkos Dombra-presentartiklar med julmotiv säljs endast i Postens egna butiker. Till produktfamiljen hör muggset (pris 15,50 €), minibricka (16,90 €), grytlapp (7,50 €), grillvante (12,50 €) och en glad totemössa för barn (7 €). Paketera julklapparna i Dombra-lådor eller påsar, som samtidigt fungerar som behändiga postförpackningar. Förpackningarna finns i olika storlekar i Postens butiker och på Postens försäljningsställen. Priser från 2,40 €.

Nina Rintala har för Posten designat stämningsfulla Frostnatt-produkter i blått. Till produktfamiljen hör bl.a. blisterpåsar i två storlekar (2,40 €) och en brevförpackning (11,90 €). I november publicerades också 1 klass fixvärdemärket Frostnatt.

Du kan göra dina kort själv, men om du inte hinner för allt julstök, lönar det sig att styra stegen till närmaste post. I vårt breda sortiment hittar du säkert lämpliga kort i din smak.

Du får också din julkalender från Postens butik. Sortimenten varierar beroende på butik.

Välj kalendern för nästa år enligt mottagaren: formula till den idrottsbitne, mumin till barnrummet. Sortimenten varierar beroende på butik. Priser från 7,80 €.

På julen om någonsin är det fritt fram att äta gott. Julchokladen ryms behändigt i en liten låda eller påse. Du får både choklad, karameller och paketeringsprodukter från Postens butiker.

Det finns inget paketeringsproblem som inte går att lösa på Posten. Skaffa behändigt från ett och samma ställe såväl presentpapper och -påsar som förpackningsmaterial för att skicka gåvorna per post.

På Posten hittar du utöver julfrimärken och kort också massor med idéer till fina presenter.

Fler fina presentidéer i Postens webbutik www.posti.fi.postimerkki. (endast på finska och engelska)

Tomterött

I år förpackas en del av de produkter som beställts från Hobby Halls julkatalog i glatt röda lådor i stället för i de vanliga blåvita lådorna. Lådorna i julens glada färg passar bra i julklappssäcken. Om du vill kan du pryda paketet med ett vackert rosettbånd.

Du kan också behändigt beställa julpaketen direkt till mottagarens hemadress. Då behöver gåvogivaren endast sköta om att betala räkningen.

Något nytt, något gult

Postens butiker och försäljningsställen förnyas som bäst. Lokalerna får en mer ändamålsenlig utformning, men vi håller kvar den gula färgen som vägleder kunderna till posttjänsterna.

Produkterna kommer fram bättre än tidigare men vi koncentrerar oss också mer på kundrådgivningen. Många saknar t.ex. handledning i hur man fyller i paketkortet och personalen kan ge råd vid paketeringsstället. Kunden behöver alltså inte köa till disken för att få denna tjänst.

– Före utgången av nästa år har alla våra butiker fått en ny och fräsch image. Också våra nya försäljningsställen förnyas i samma anda, avslöjar inköpschef Armi Marttila från Itella.

Butik eller försäljningsställe

Postens butik är alltid en egen affärslokal, medan Postens försäljningsställe finns i samband med något annat serviceföretag, t.ex. en matbutik, kiosk eller bensinstation. Personalen i Postens butik är Itellas egen personal, på försäljningsstället betjänas kunderna av personalen i det företag som sköter posttjänsterna.

– Bastjänsterna, såsom att köpa frimärken samt att skicka och hämta paket, sköts på båda ställena alldeles som tidigare. Likaså finns bl.a. förpackningstillbehör och postkort till salu i båda, försäkrar Armi Marttila.

I Postens butiker är utbudet emellertid större än vid försäljningsställena och vi erbjuder också presentartiklar, som behändigt kan skickas till mottagaren per post.

– Dessa är t.ex. böcker med julmotiv, samlarprodukter och Marimekkos Dombra-lattemuggset som kan slås in i postförpackningar med samma motiv, berättar Marttila.

Urvalet varierar enligt säsong men också i övrigt under året. På hyllorna finns alltid trevliga produkter att glädja sina nära och kära med, om de så befinner sig långt borta eller på lite närmare håll.

Postens butiker betjänar i regel vardagar kl. 9–18 eller 9–20 och en del av butikerna i affärscentren också lördagar. Dessutom håller alla Postens butiker öppet lördag kl. 10–16 och söndag kl. 12–16 under de två veckoslut som föregår julen, dvs. 13–14.12 och 20–21.12. Postens försäljningsställen följer öppettiderna för respektive serviceföretag.

Sök Postens närmaste butik på adressen www.posti.fi/myymalat. (endast på finska)

Fråga Posten!

Text Lilli Berghäll

Hur får jag mitt paket att nå fram oskadat? När ska man senast posta julkort till utlandet? Hur sent har min närpost öppet? Postkundernas frågor besvaras av konsumentkundtjänsten via såväl telefon som e-post. En av Postens 75 kundrådgivare är Armi Pöysti.

Vad tycker du bäst om i ditt jobb som kundrådgivare?

– Mitt arbete är mångsidigt och lagom självständigt. Det är viktigt för mig att hitta rätt lösning åt kunden i just hennes situation.

Hur stor del av frågorna kommer in via telefon? Och via e-post?

– Vi besvarar över en miljon telefonsamtal och cirka 60 000 e-postmeddelanden varje år. Via telefon får man för det mesta svar på sin fråga under samma samtal. E-postmeddelandena besvaras av en specialgrupp och målet är att ge kunden svar inom ett dygn. Mängden frågor som kommer in via e-post ökar hela tiden.

Har ni någon rusningstid i kundtjänsten?

– Årets stressigaste tider är jul och sommarmånaderna. Att julen närmar sig märks i kundkontakterna redan i november. Det kan också bli stressigt i kundtjänsten vid oförutsedda händelser – till exempel kan en långträdare som transporterar post gå sönder och posten försenas. Fastän vårt tekniska system är bra, kan också det drabbas av störningar.

Vad frågar folk mest om?

– De vanligaste frågorna handlar om försändelser och adressändringar. Att ta emot respons från kunden är också en viktig del av kundtjänsten.

Kommer du särskilt ihåg något samtal?

– Det här hände inte mig, men fick hela kundtjänsten på bra humör: en postbil hade delat ut ett paket till en kund. När bilen redan hade hunnit åka iväg upptäckte kunden att hans nyfikna lilla katt hade försvunnit och eventuellt hade hoppat in i bilen. Tack vare kundtjänsten hittades katten och kunde återlämnas till ägaren.

De vanligaste frågorna

Kommer försändelsen fram om adressen är ofullständig?

– Förmodligen så gör den det, men den kan försenas. En smidig postgång bygger på korrekta, fullständiga och tydligt utmärkta adressuppgifter. Posten sorteras och hanteras flera gånger innan den delas ut till adressaten. Om det exempelvis är ett även litet fel i postnumret, dirigeras försändelsen till fel ort i den automatiska sorteringen. I synnerhet så här före jul är det viktigt att försändelserna hinner fram i tid, så det lönar sig att se till att uppgifterna blir korrekta!

Kostar det att ringa Postens kundtjänst?

– När kunderna ringer vår kundtjänst betalar de lokaltaxa eller mobiltaxa till det telefonbolag de använder. Samtalsavgiften börjar så fort samtalet kopplas, så det kostar också att stå i kö. Några övriga kostnader tillkommer inte.

Varför kan man inte ringa direkt till ett särskilt postkontor?

– Uträttandet av ärenden per telefon har centraliserats till kundtjänsten. På så vis kan man på postkontoren koncentrera sig på att betjäna kunderna där. Kundtjänsten har tillgång till samma datasystem som postkontoren och kan till exempel få fram information om ett ankommande paket. Vid behov kopplas samtalet givetvis vidare till önskat postkontor.

Var kan jag hitta uppgifter om mitt närpostkontor?

– Postkontorens adresser och öppettider finns på vår hemsida under Sök postkontor. Det går att söka på postnummer, stad, kommun, stadsdel eller del av kommunnamnet. Söktjänsten finns exempelvis

på sidan www.posti.fi/svenska/posten-tilldintjanst. Uppgifterna fås också från telefontjänsten, tfn 0200 27100.

Hur länge förvaras min försändelse på posten?

– Inrikes och utrikes paket förvaras utöver ankomstveckan i två hela kalenderveckor. Fixvärdepaket samt brevfrösendelser förvaras utöver ankomstveckan i tre hela kalenderveckor.

Vad händer med frösendelser med felaktiga eller otydligt skrivna adressuppgifter?

– De brev som inte kan sorteras maskinellt sorteras för hand. Är man osäker på mottagaren returneras frösendelsen till avsändaren. Är man osäker på avsändaren, skickas frösendelsen till Postens utredningsenhet i Jväsksylä. Där frösender man ta reda på uppgifter om mottagaren eller avsändaren genom Postens omfattande adressregister. Om det inte heller lyckas i utredningsenheten, skickas frösendelserna till Enheten för obeställbara brev på Kommunikationsverket. Där har man lov att öppna breven och paketen för att frösenda hitta information om vem frösendelsen tillhör.

Skriv rätt adress!

Se till att julkortet säkert kommer fram

För att julkapeten och julkorten ska hinna fram i tid, bör man skicka dem i god tid och frösenda sig om att adressatens uppgifter är korrekta. En smidig postgång bygger på korrekta och fullständiga adressuppgifter. Julposten sorteras av en stor skara medhjälpare och deras jobb frösvåras av felaktiga adressuppgifter. Varje frösendelse sorteras och hanteras flera gånger innan den når mottagaren. Om till exempel postnumret är felaktigt kan frösendelsen fröst dirigeras till fel ort och adressaten får sin post med ett par dagars frödröjning.

Posten delas i frösta hand ut enligt adressen på frösendelsen. Det är viktigt att adressuppgifterna är fullständiga och korrekta vad gäller gatunummer, trappor samt lägenhetsnummer. Utdelningen underlättas också av att namnen på de boende i hushållet finns utmärkta på brevlådan. För säkerhets skull är det alltid bra att ange information om avsändaren på frösendelsen. Då kan frösendelsen returneras, om man av någon anledning inte får tag på adressaten.

Adressen som elektroniskt visitkort

Ett bra verktyg för att lämna adress- och kontaktuppgifter är Postens Kontaktinformationstjänst. Via tjänsten, som finns på internet på adressen yhteystietosi.posti.fi/svenska, kan du styra din post, utföra adressändringar, eftersända posten till din sommarstuga eller avbeställa postutdelningen under semestern.

Du kan också fröutom hemadressen uppdatera dina övriga kontaktuppgifter, som telefonnummer, e-post samt adress till jobbet och sommarstugan. Information om ändringarna skickas till släkt och vänner i form av ett elektroniskt visitkort.

Adressändring billigast på nätet

När du flyttar till en ny adress är det behändigast att göra adressändringen på nätet. Dessutom är det billigare än med traditionell blankett eller via telefontjänsten. Efter årsskiftet sparar nätanvändarna 3,50 euro på avgiftsbelagda adressändringstjänster.

Om du framöver ändå vill ändra din adress via blankett är också det i fortsättningen smidigare. Hämta blanketten på närmaste postkontor, fyll i den hemma i lugn och ro och posta din anmälan i det medföljande kuvertet. Tjänsten aktiveras genom att du betalar fakturan som skickas hem till dig.

Lyft

Posten levererar och delar varje vardag ut 12 miljoner frösendelser. Vid jul är det ännu fler. Endast en korrekt angiven adress garanterar att posten kommer fram.

Bekanta dig med vår nya Postblogg på adressen <http://postiblogi.posti.fi>

Ytterligare information om adresstjänsterna fås via Postens webbtjänst www.posti.fi samt Postens kundtjänst 0200 27100 (mån–fre 8–20, lör 9–14, lokaltaxa/mobiltaxa). Det är lätt att kontrollera postnummer på exempelvis nätet <http://www.posti.fi/svenska/posten-tilldintjanst/sokpostnummer>.

Bemärkta män och finländska barn

Nästa år har det gått 200 år sedan Finland upphöjdes till ”nation bland nationerna”. För att fira detta inleds frimärkesåret 2009 med ett miniatyrark med fyra frimärken, där kejsar Alexander I samt de finländska nationsbyggarna G. M. Sprengtporten, C. E. Mannerheim och G. M. Armfelt finns avbildade. Bakgrundsbilden är Emanuel Thelnings målning av lantdagens öppnande i Borgå. Arket heter ”1809 – En nation växer fram”, och har designats av professor Tapani Aartomaa. För att fira jubileumsåret görs av arket också ett numrerat parti om 4 000 stycken, som trycks på specialpapper med 22 karat guld i guldfolieringen!

Förutom viktiga historiska personer föreställer januarimärkena minst lika viktiga framtidshopp: dagens finländska barn. I ett häfte med fem frimärken ler fem barn av olika etnisk bakgrund i kläder som visar vad de ska bli när de blir stora. Bakom häftets illustrationer och design står Antti Raudaskoski och fotona har tagits av Teemu Lindroos. Frammärkena är självhäftande förstaklassmärken med fixvärde. Dessutom ger man i början av året ut ett förstaklassmärke med fixvärde av Pallas-Yllästunturi nationalpark i design av Teemu Ollikainen, ett 1,10 euros frimärke med pionmotiv i design av Susanna Rumpu och Ari Lakaniemi samt ett 0,80 euros frimärke av dog design, som tillägnas sjukhusverksamheten.

Janine Rewell har inför Alla hjärtans dag designat ett miniatyrark med fem spännande droppformade förstaklassmärken med fixvärde.

Frimärken uppmuntrar till att värna om glaciärerna

På initiativ av Itella uppmuntras nästa år hela världen genom frimärken att värna om polarområdena och glaciärerna. Postverk i cirka 40 länder ger under 2009 ut frimärken om klimatförändringarna, alla med den finländske formgivaren Saku Heinänens signatur med kristallmotiv. Den världsomfattande kampanjen organiseras av Itella, som också är den ena av kampanjens initiativtagare.

Det finska miniatyrarket med två frimärken föreställer block av smältande inlandsis som ligger och flyter i havet. Frammärkena är runda: på det ena begränsas bilden på arket till en bit av himlen och på det andra till en bit av havet. Miniatyrarket ”Glaciärerna smälter” ges ut den 18 mars.

I tredje delen av frimärksserien ”Antikviteter” är temat gustavianism. Frammärket föreställer ett gustavianskt spegelbord, en sengustaviansk ljusstake samt ett bordsur designat av stockholmaren Nils Berg.

Vi sätter guldkant på påsken med ett frimärke som mästerkocken Hans Välimäki gett uppslag till. På vårens festinbjudningar, gratulationer och övriga hälsningar klistras den holländskfödde Vincent Bakkums frimärke ur serien ”Hälsningar!” med sina blommor och presentpaket.

I maj ger man också ut frimärken med temat astronomi, bastu och mumintroll. På de nya muminfrimärkena ser vi serieskisser gjorda av Tove Jansson.

Fler frimärken som ges ut under 2009 presenteras i nästa nummer av Post till Dig. Allt som allt utges under året 58 nya frimärken.

Mer information www.posti.fi

Hur ska frimärket se ut?

Nätformuläret sporrade medborgarna att föreslå frimärkesmotiv.

Kaj Stenvalls ankmålningar, finländska skogshöns, Marimekko, gruppen Nightwish. VM i kärringkånk, den samiska kulturen, den finländska scoutrörelsen som fyller 100 år 2010. Presidentgemåler, Arabias gamla porslin, bebisar och bröllop.

Där har vi några av medborgarnas förslag på motiv till finländska frimärken. Förslagen har strömmat in i jämn takt sedan Frimärkscentralen i början av året öppnade ett internetformulär, som är öppet för alla och där man elektroniskt kan lämna förslag på motiv.

Formuläret är lätt att använda och har väckt stort intresse. Det har redan kommit in ett par hundra förslag via nätet. Under tidigare år har Frimärkscentralen via brev fått in cirka 50 förslag om året, oftast från sällskap eller företag.

Vissa teman – som djurmotiv, verk av vissa konstnärer eller postcrossing – har förekommit i flera förslag. Frimärkskommittén behandlar alla förslag, som godkänns, avslås eller flyttas vidare till idébanken.

– Flera av förslagen som kommit in i år har godkänts som utkast till de kommande årens utgivningsprogram, avslöjar Frimärskommitténs sekreterare Liisa Oksanen.

– Folk har uppenbarligen tänkt igenom sina förslag noga. Många har gjort ett noggrant bakgrundsarbete och skickat med långa motiveringar till sitt förslag.

Går man och funderar på ett lämpligt förslag till ett frimärke ska man inte vänta i onödan. Skicka genast in ditt förslag. Utgivningsprogrammen planeras i så pass god tid att förslagen bör komma in två år före utgivningen.

Vilka kriterier uppfyller då ett bra frimärkesmotiv? Motivet bör förstås intressera så många finländare som möjligt. Jubileumsår förutsätter i regel hela hundraårsjubileer. Man ger inte ut partipolitiska frimärken och undviker att upprepa tidigare motiv.

Om den egna idén inte blir till ett officiellt frimärke går det att via Postens Personligt frimärke-tjänst skapa ett personligt frimärke!

Föreslå ett frimärkesmotiv: www.posti.fi/postimerkki (endast på finska)

Personligt frimärke-tjänsten: www.posti.fi/omakuvapostimerkki (endast på finska)

Skicka ett paket!

När du inte själv kan överräcka julklapparna, skicka ett paket. Till exempel Hempaket-tjänsten lämpar sig väl för att skicka presenter. Ett Hempaket kostar 15,20 euro och omfattar förpackning och inrikes leverans direkt till adressaten. För Hempaket kan man välja vilken som helst av postkontorens julförpackningslådor eller påskuvert. Paketet får väga max 30 kg och levereras i regel till adressaten vardagen efter att det skickats iväg. När paketet anländer ringer man upp mottagaren och kommer överens om leveranstid. Paketet kan också levereras på kvällen ända fram till kl. 21.00.

I Finland går det också smidigt att skicka paket som Till dörren-paket. Paketet levereras då i regel till mottagaren senast kl. 14 vardagen efter att det skickats iväg. Får man inte tag på mottagaren lämnas en avi och paketet kan hämtas ut på posten.

En ömtålig present kommer fram säkert som specialförsändelse. På paketet klistras då en etikett med texten Ömtåligt. Förpacka presenten tätt i en låda och använd vaddering, som bubbelplast eller tidningar.

Det går också att skicka skrymmande paket: i Finland får ett paket väga högst 30 kg, utomlands varierar viktgränsen mellan 20–30 kg.

Kommunsammanslagningarna leder till nya adresser

De närmaste årens kommunsammanslagningar kommer att leda till nya namn på många gator och vägar. Kommunerna och Posten informerar de boende som får ny utdelningsadress om ändringarna. För att postutdelningen ska fungera smidigt också i fortsättningen, informera dina bekanta om din nya adress. Att informera nära och kära om adressändringen sker genom Postens Adressen ändras-kort, som kan fås på postkontoren eller på webbsidan yhteystietosi.posti.fi med hjälp av ett elektroniskt visitkort. Kom ihåg att också informera de tidningar du prenumererar på samt övriga företag du får post från om den nya adressen. En felaktig eller ofullständig adress försvårar och försinkar posthanteringen och utdelningen.

Om gatu- eller vägnamnsändringen beror på kommunsammanslagning, behöver du inte skicka in någon adressändring till Posten eller magistraten.

Orsaken till att adressen förändras är vanligtvis att de kommuner som går samman har gator eller vägar med samma namn. I vissa situationer kan också husnumret komma att ändras. I en del fall tvingas kommunerna ändra adresser på grund av att ortens namn eller postnummer ska ändras. Posten strävar efter att garantera snabba försändelser också under övergångsperioden, men då gamla och nya adresser är i bruk samtidigt kan det orsaka små fördröjningar i hanteringen.

Presentidéer i Postens nätbutik!

Beställ dina julfrimärken och julkort enkelt via Postens nätbutik på www.posti.fi/postimerkki. Där hittar du också trevliga presentidéer. En värdefull och fin julklapp är exempelvis en årssats av frimärken eller en frimärkesbok. I vår nätbutik finns förutom frimärken och frimärkesprodukter många andra presenter som är lätta att skicka per post.

www.posti.fi/postimerkki (endast på finska och engelska)

President Ahtisaari blir frimärke

Den 10 december ges ett specialfrimärke ut av 2008 års mottagare av Nobels fredspris, president Martti Ahtisaari. Framärket ges ut samma dag som priset delas ut.

Det blåaktiga frimärket av valören 0,80 euro har en bild av Ahtisaari, hans namn samt texten "Nobels Fredspris 2008" på fyra språk. Framärket har designats av Antti Raudaskoski och fotot på frimärket har tagits av Marja Airio.

Förra gången man gav ut ett frimärke med president Ahtisaari var 1997 när han fyllde 60 år. Ahtisaari var republikens president under åren 1994–2000.

Nya priser

Portot ändrades i september, priset på adressändringstjänster höjs i januari

De ökade transport- och arbetskraftskostnaderna ledde till höjt porto för brev och paket under hösten. Vid årsskiftet kommer priserna på adressändringstjänster att höjas med cirka 5 procent.

Itella har över 5 000 fordon i bruk, varför portohöjningarna påverkades i synnerhet av de rekordhög bränslepriserna. Också förra årets nya tvååriga kollektivavtal ledde till en påfallande kostnadsökning. Utdelnings-, sorterings- och transportarbetet sköts inom Itellakoncernen av cirka 17 000 personer. Höjningarna slår inte särskilt hårt mot de enskilda hushållen: enligt en undersökning som Statistikcentralen gjort lägger ett hushåll i Finland ner cirka 28 euro om året på portokostnader. Totalt lägger hushållen ner närapå 856 euro om året på telekommunikation.

Brev

Priserna på alla förstaklass- och andraklassfrimärken i alla viktklasser ändrades den 1 september. Portot för vanliga inrikes förstaklassbrev, med 50 grams maxvikt, höjdes med tio cent. Ett förstaklassmärke kostar nu 0,80 euro. Priset för ett andraklassmärke höjdes med fem cent till 0,65 euro. Förra gången ändrades priserna i juli 2006. Ett julfrimärke kostar i år 0,60 euro.

Paket

Priserna på inrikes och internationella pakettjänster ändrades den 1 september. Exempelvis höjdes portot på det vanligaste paketet, som får väga högst 2 kg och hämtas ut på posten, från 7,90 euro till 8,50 euro.

Adressändringstjänster

Priserna för eftersändning av post och avbrott i utdelningen höjs den 1 januari 2009. Exempelvis kostar tidsbegränsad eftersändning till semesteradressen i två månader från och med januari 13,20 euro vid beställning via internet. Fram till årsskiftet kostar tjänsten 12,50. Vid beställning via telefon eller blankett läggs ytterligare 3,50 euro på internetpriset. Priset för att dela ut posten till aviserad adress höjs också en aning.

Närmare prisuppgifter finns i bilagan som medföljer tidningen.

Barn bekantar sig med känslor

Lycka, ilska, rädsla och glädje – de här fyra känslorna bekantar vi oss med i utställningen ”Vi delar en känsla” riktad till barn på Postmuseum i Helsingfors i början av nästa år. Utställningen består bland annat av hus som speglar känslor. Ett av husen är barnens postkontor. Där kan barnen visa sina känslor genom att rita och skriva vykort eller brev och skicka dem vidare. Med i utställningen finns också teckningar av barn, som visar olika känslotillstånd.

Målet med utställningen ”Vi delar en känsla” är att vara en upplevelsemässig erfarenhet, som väcker dialog och funderingar i skolan, på daghemmet och i hemmet. Tanken är att också påminna om att brevbäraren inte bara delar ut post, utan också förmedlar stora känslor.

Utställningen ”Vi delar en känsla” är öppen 14.1–22.3.2009, mån–fre 10–18 och lör–sön 12–17. Postmuseum, Helsingfors huvudpost, Stationsplatsen 5 H.

Julpyssel på Postmuseum

På Postmuseum i Helsingfors arrangeras den 13 och 14 december kl. 12–15 en gratis julkortspysselverkstad som är öppen för alla. Pysselverkstaden arrangeras av Käsillä ry. Museet har fritt inträde under helgen i fråga. Postmuseum har öppet mån–fre 10–18, lör–sön 12–17 på adressen Helsingfors huvudpost, Stationsplatsen 5 H.

NetPosti blir en del av S-Bankens webbank

Genom ett samarbetsavtal mellan S-Banken och Itella blir den elektroniska webbtjänsten NetPosti en fast del av S-Bankens webbank.

– Via NetPosti kan vi i webbanken införa elektroniska fakturor som ser ut precis som traditionella pappersfakturor. Dessutom ska också övriga elektroniska dokument föras över till webbanken, som till exempel lönespecifikationer, berättar S-Bankens VD Pekka Ylihurula och tillägger:

– Itellas kraftfulla satsning på att utveckla de elektroniska transaktionerna, deras förmåga att hantera stora kundmängder samt den positiva responsen från NetPostis användare gjorde det lätt att inleda ett samarbete.

Enligt Itellas koncernchef Jukka Alho förenar samarbetet webbtransaktioner och elektronisk sakkommunikation samt underlättar uträttandet av vardagsärenden.

– Konsumenterna kan i samma tjänst sköta hela processen från mottagandet av fakturan till betalning och arkivering. Det är fint att S-Banken utvecklar sin webbank på ett så här fördomsfritt och helt nytt sätt, säger Alho.

Postanvisningar och penninggåvor tas ur bruk den 1 januari 2009

Genom postanvisningstjänsten har man kunnat skicka pengar till företag, organisationer eller privatpersoner utan bankkonto. Tjänsten upphör nu eftersom efterfrågan har minskat kraftigt, bland annat på grund av att staten gått över till att betala ut skatteåterbäringen direkt till bankkontona. De flesta banker erbjuder en liknande tjänst, och man kan som motsvarande tjänst också använda Postens assurerade försändelse. Postanvisningstjänsten upphör den 1 januari 2009. Samtidigt upphör också tjänsten för penninggåvor. En penninggåva är en tilläggstjänst till Lyxtelegrammet, som gjort att man kunnat skicka en penninggåva om 20–200 euro.

Lyxtelegram utan penninggåvor ingår fortfarande i Postens utbud av tjänster och kan beställas antingen via internet eller via telefon. Lyxtelegrammet är en del av årets alla händelser. Ett Lyxtelegram är ett uppskattat och enkelt sätt att komma ihåg sina nära och kära när man själv inte har möjlighet att vara på plats. Priset för ett Lyxtelegram som förstaklassbrev är 14,50 euro.